

А. М. Прокоф'єва, студентка

М. П. Денисенко, д.е.н., професор

Київський національний університет технології та дизайну

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

Освіта має велику роль для соціально-економічного розвитку суспільства. На сьогоднішній день в Україні 854 закладів, які пропонують освітні послуги. Значна кількість таких закладів зумовлює конкуренцію за студентів. А отже надмірна кількість вищих навчальних закладів ставить під сумнів якість їхньої освіти.

Дослідження та аналіз економічної якості належить до найбільш актуальних проблем сучасної теорії освіти. Її актуальність зумовлена насамперед потребами різкого нарощування освітнього потенціалу нації, забезпечення конкурентоспроможності випускників вищих навчальних закладів на ринку праці всередині держави і на міжнародному рівні.

Досліджуючи економічні проблеми вищої освіти не можна залишити осторонь питання фінансового забезпечення. Звичайно це є актуальним для підготовки фахівців будь-якого напрямку [4].

Згідно із статтею 61 Закону України «Про освіту» визначено: "Держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі, не меншому десяти відсотків національного доходу» [1]. Попри усвідомлення суспільством важливості розвитку вітчизняної освіти та науки, статистичні дані свідчать про вкрай незадовільне спрямування державою фінансових ресурсів на вирішення нагальних потреб цієї галузі. Нині вищі заклади освіти позбавлені стовідсоткового фінансування. Незважаючи на загальну тенденцію до збільшення державних витрат на утримання вищих навчальних закладів, проблема бюджетного недофінансування залишається вельми актуальною. [5].

Так, згідно з Законом України "Про Державний бюджет на 2013 рік" фінансування видатків на освіту становить 6,69 % загального обсягу державних видатків [2]. Дані останніх чотирьох років підтверджують подібну ситуацію:

частка коштів, направлена на фінансування освіти у загальному обсязі видатків у 2009 році становила 6,44 %, у 2010 році –6,45%, у 2011 році-6,16 %, у 2012 році – 6,96 %.

Останній аспект в ринкових умовах суспільного існування частіше за все замінюється комерційним фінансуванням – кредитом. В європейських університетах частка студентів які навчаються в кредит складає від 60% до 80%. Даний показник для вітчизняної освітньої сфери становить близько 5% [4].

Слід також зазначити, що важливість проблеми підняття якості освіти полягає також у вдосконаленні стану науково-дослідницької діяльності. Опіраючись на практику західних країн можна зробити висновки, що поєднання освіти і науки є невід’ємною запорукою забезпечення якості освіти.

В усьому світі відомо, що українська наука знаходиться на дуже низькому рівні. Відносно невисокі показники науково-дослідної роботи в Україні були чи не найголовнішою причиною того, що українські університети досить довго не визнавалися в світі.

За уточненими даними Держкомстату України на 1 січня 2012 року, у науковій сфері України працює 16 989 кандидатів та 4 390 докторів наук. Важливо наголосити, що поза науковою сферою у різних галузях економіки працює 74 191 кандидат наук та 12 845 докторів наук. Числа вражають і спонукають до роздумів [3].

Таким чином, на основі вищевикладеного можна зробити наступні висновки: теперішній рівень освіти не відповідає сучасним запитам соціально-економічного середовища. Вирішення економічних проблем підвищення якості освіти повинно проявлятися як з боку суспільства так і з боку населення. Подолання кризи яка утворилася в системі сучасної освіти повинна полегшитися у разі створення сприятливих фінансово-економічних умов в країні, яка б допомогла розвиватися не тільки освіті, а й науково-дослідній діяльності в ВНЗ.

Література

1. «Про освіту» Закон України від 13.12.2011 № 2887 – III.
2. «Про державний бюджет України на 2013 рік» Закон України від 17.10.2013 № 5515-IV.
3. Дробноход М.І., Україна в контексті проблем якісної освіти [Текст]/ Дробноход М.І.// Академія наук вищої школи України м. Київ – 2012. - №1 – с. 10-12.
4. Писаренко Т.М., Соціально-економічні питання вищої економічної освіти в Україні [Текст]/ Писаренко Т.М.// матеріали науково-методичної конференції, м. Луцьк 2011 - Випуск 8 – с. 96-98.
5. Тархов, П.В. Економічні проблеми розвитку вищої освіти [Текст] / П.В. Тархов, Т.А. Жукова, Ю.Г. Савченко // Сучасні проблеми вищої освіти України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору : матеріали науково-методичної конференції, м. Суми, 6-7 жовтня 2010 р. / За ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2010. — С. 110-112.